

תקציר

במטרה לחפש אחר מקורות אלטרנטיביים לדבורי דבש באזור הערבה, נבדקו חלקות אבטיח ומלון בתקופת הפריחה במושב עין-יהב. החרקים שנאספו הן מפרחי הבר שעטרו את החלקות החקלאיות והן מתוך הפרחים של האבטיח והמלון עצמם. כמו כן, נאספו אותם החרקים שנמשכו אל הצופה.

החלקות שנדגמו היו באורך של 120 מטר. כל דגימה נעשתה על 4 שורות לאורך החלקה, כאשר הדוגם צועד לאיטו הלוך ושוב בכל רצועה. כל רצועה נדגמה 3 פעמים בשעה, במרווח של 20 דקות בין דגימה לדגימה.

כל החרקים שנאספו פרט לדבורת הדבש היו דבורים בודדות, אשר נשלחו להגדרה למומחה Christopher O'Toole, The University Museum, Oxford.

המסקנות הראשוניות שניתן להסיק מתצפיות אלו:

צמחי הבר משמשים כמתחרים של גידולי התרבות ודבורי הדבש נמשכות גם אליהם. יחד עם זאת, נמצאו דבורי בר על אבטיח (דבורה מס' 8) ועל מלונים (דבורים מס' 19, 20, 26, 27, 28, 29).

תצפית מס' 1, שבה רק פעם אחת נמצאה דבורת בר על אבטיח, מצביעה על העובדה כי צמחי הבר שבסביבה היו מקור מזון חשוב ודבורי הבר מעדיפות כנראה את צמחי הבר.

לעומת זאת, בתצפית מס' 3 ומס' 4, כאשר היו מעט דבורי דבש, נמצאו דבורי בר על מלונים שהיו בדרגת פריחה B-C, דהיינו, בשעה שהמאבקים פתוחים וקיימת הפרשת צוף (אור 1985). התצפית מרמזת על האפשרות כי דבורי הדבש מהווים לדבורי הבר ונקודה זו תיבדק כהמשך העבודה.

הבעת תודה לגברת נטע אור, אשר ביצעה את עבודת הסקר בשדה, למו"פ ערבה אשר מימן את המחקר.